

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4Csp/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8524200227
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2024:8524200227.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudkyňou JUDr. Janou Srokovou, v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: VÚB, a.s., 829 90 Bratislava, Mlynské Nivy 1, IČO: 31 320 155, právne zast. : Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., 036 01 Martin, Jilemnického 4012/ 30, IČO: 36 715 352, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, C. D. v konaní o zaplatenie sumy vo výške 532,43 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 415,- eur s 5% úrokom z omeškania ročne, a to od 23.04.2024 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 55,88 % , ktorý je povinná zaplatiť žalovaná, o výške náhrady rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 532,43 eur s príslušenstvom a nahradenia trov konania, a to titulom porušenia zmluvných podmienok žalovanou z uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 19.01.2020.

2. Žalovaná sa k podanej žalobe, ktorá jej bola doručená 22.04.2024 spolu s prílohami do vlastných rúk, výzvou na vyjadrenie a poučeniami o procesných právach a povinnostiach, nevyjadrila.

3. Na výzvu súdu zo dňa 22.03.2024, aby žalobca predložil dôkazy o skúmaní schopnosti žalovanej splácať poskytnutý úver, a to pred poskytnutím úveru v čase uzavretia zmluvy, vo vyjadrení doručenom dňa 04.04.2024 žalobca prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že pred uzatvorením zmluvy o úvere skúmal schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Žalobca uviedol, že žalovaná v žiadosti o úvere prezentovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 430,- eur, pričom príjem bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne. Žalovaná ďalej deklarovala rodinný stav slobodný a počet nezaopatrených detí 0. Pre zistenie skutočných finančných nákladov žalovanej bol vykonaný dopyt do registra SRBI, ktorým boli zistené mesačné finančné výdavky vo výške 164,- eur. Životné minimum bolo vo výške 210,20 eur a životné minimum pre všetky nezaopatrené deti bolo vo výške 0 eur. Keďže výsledkom porovnania príjmov a výdavkov je suma vyššia ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby súd žalobe vyhovel.

4. Keďže v danom prípade ide o spotrebiteľský spor v hodnote do 1 000 eur, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, súd nenariadil vo veci pojednávanie, ale dňa 18.06.2024 vyvesil na úradnej tabuli súdu a zverejnil na webovej stránke súdu

oznámenie, že dňa 07.08.2024 bude vo veci vyhlásený rozsudok v zmysle § 297 písm. b) CSP a následne v tento deň vyhlásil rozsudok vo veci samej.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a za preukázané podstatné skutkové tvrdenia považuje:

5. Žalovaná a žalobca Všeobecná úverová banka a.s. dňa 19.01.2020 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru na zakúpenie tovaru – drobné spotrebiče – Sony. V zmluve boli uvedené tieto podmienky: kúpna cena 747,93 eur, počet splátok 93,- eur, akontácia 27,13 % - 202,93 eur, splátka 10,- eur, celková čiastka 930,-eur, celková výška a mena úveru 545,-eur, RPMN 16,44 % ,fixná ročná úroková sadzba 16,44 % , celkové náklady spotrebiteľa 385,- eur, doba trvania zmluvy 93 mesiacov, alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta, prvá splátka splatná dňa 20.02.2020, frekvencia anuitných splátok mesačne vždy k 20. dňu v mesiaci.

Z prehľadu splátok a úhrad mal súd preukázané, že žalovaná zaplatila právnemu predchodcovi sumu 130,- eur právny predchodca žalobcu predžalobnou upomienkou zo dňa 26.05.2021 vyzval žalovanú na úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 30,-eur a vyzval žalovanú a upozornil , že ak nedôjde k úhrade splátky do 5.07.2021, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Predmetnú predžalobnú upomienku prevzala žalovaná dňa 03.06.2021. Následne dňa 22.07.2021 žalobca oznámil žalovanej vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru a zároveň ju vyzval na zaplatenie sumy 532,50 eur.

Zistený skutkový stav súd podriadil pod tieto zákonné ustanovenia:

6. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „ZSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

7. Podľa § 7 ods. 1 ZSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

8. Podľa § 9 ods. 1 ZSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

9. Podľa § 11 ods. 2 ZSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

10. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

11. Podľa § 53 ods. 6 OZ ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské

úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

12. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonávať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. 15. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

14. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

15. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

16. Podľa § 658 ods. 1 OZ pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

17. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

18. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Právny záver:

20. Súd posúdil predmetnú zmluvu o pôžičke v zmysle ustanovení zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Predmetná zmluva o pôžičke je v tomto prípade aj spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľa žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto predmetný právny vzťah súd posúdil i podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

21. V konaní bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená zmluva o pôžičke, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou a na základe, ktorej žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 545,-eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 93 splátkach vo výške po 10,-eur. Žalovaná zaplatila žalobcovi celkovo sumu 130,- eur.

22. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci OcéanoGrupoEditorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nespĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované ZSÚ reflektujúc jeho eurokonformný výklad v porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere.

23. Súd je toho názoru, že veriteľ- žalobca nepostupoval v súlade s § 7 ods. 1, ods. 2 a § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy s odbornou starostlivosťou, keď nepreveril dôsledným spôsobom príjmy a výdavky žalovanej ako dlžníka z úverového vzťahu. Súd vychádzal z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 19.01.2020, kde žalovaná deklarovala, že je slobodná, má 0 vyživovacích povinností, je zamestnaná u zamestnávateľa EKOS, spol. s r.o. Stará Ľubovňa, s čistým príjmom 430,- eur. O týchto tvrdeniach neboli predložené žiadne doklady, /kolónky sú prázdne/ resp. zo zmluvy nevyplývajú, a tiež žalovaná nedeclarovala žiadne výdavky resp. v Zmluve ani nie je časť, kde by sa na tieto výdavky žalobca pýtal.

24. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poistného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

25. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/171/2016 k otázke skúmania bonity spotrebiteľa uviedol: „Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne

alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej) Žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovanej a či žalovaná dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovaného, odvolací súd považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Žalobca pri poskytovaní úveru zanedbal možnosti a schopnosti žalovaného spotrebiteľa splácať úver a prvostupňový súd veľmi správne odmietol priznať aj akékoľvek trovy, ktoré sa môžu na prvý pohľad zdať primerané, ale pre človeka v núdzi potenciálne spôsobilé prispieť k nezvládnuteľnému zadĺženiu. Je dôležité, aby žalovaný ako spotrebiteľ finančnej služby žalobcu nezanevrel na služby a aby mohol s prehľadom zvládnuť úverový vzťah bez jeho extrémneho navýšenia (čl. 38 Charty základných práv EÚ) (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/151/2013 z dňa 25.09.2013).

26. Z predloženej zmluvy vyplýva, že príjem žalovanej je 430,- eur, ďalej je uvedené, že žalovaná má 0 vyživovaciu povinnosť, je slobodná, býva u rodičov/u detí, výdaje tam nie sú uvedené žiadne. Z registra SRBI bolo zistené, že žalovaná má viacero úverových zmlúv o zostatkovej hodnote 5.472,- eur, z titulu čoho realizuje mesačné splátky 164,- eur.

Žalobca vôbec neskúmal ďalšie reálne výdavky žalovanej, nezisťoval aké ďalšie výdavky má spojené so stravovaním, keďže musí z niečoho žiť, s cestovným, ubytovaním, ošatením, platbami za mobilný telefón, internet, a ďalšie. Podľa názoru súdu vnímanie žalobcu pri posudzovaní bonity žalovanej bolo bez náležitej odbornej starostlivosti, pričom vôbec nezohľadňovalo individuálne pomery žalovanej a jej výdavky, ktoré právny predchodca vôbec neskúmal, keďže je zrejmé, že žalovaná mala v čase poskytovania úveru dlh, rovnako tak mala aj výdavky.

27. Žalobca nepreukázal, že by ho skutočne zaujímala bonita žalovanej, keď ho v konečnou dôsledku dostatočne nezaujímali ani jej výdavky, ich výška a stabilita. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovanej, súd prvej inštancie považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom.

Pokiaľ žalobca využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver (viď podporne odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011).

28. Je zrejmé, že právny predchodca žalobcu si povinnosť skúmať bonitu žalovanej splnil len formálne, pričom v nej nezohľadnil poriadne nielen príjmy, ale vôbec nezohľadnil náklady žalovanej, nehovoriac o tom, že taká významná finančná inštitúcia musí a musela mať vedomosť o negatívnom vývoji najmä koeficientu rastu životných nákladov nízkoprijemných domácností nielen v čase uzatvárania zmluvy. Tu treba pripomenúť odbornú starostlivosť dodávateľa, pričom nemožno vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o

výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. „Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovanej, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal preverenie výdavkov žalovanej, hoci to zákon jasne vyžadoval. Vzhľadom na uvedené, aj výšku príjmu uvedenú v zmluve, ktorá nebola zdokladovaná spotrebiteľom, a tomu, že vôbec neboli zisťované výdavky žalovanej, má súd za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyše predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

Navyše súd konštatuje, že z jeho úradnej činnosti je mu známe podania aj ďalšej žaloby žalobcom proti žalovanej a to vo veci č.k. 4Csp/8/2024 o zaplatenie sumy 190,36 eur s prísluž. v súvislosti s poskytnutím ďalšieho úveru vo výške 269,- eur dňa 17.12.2019 t.j. len 30 dní pred uzavretím ďalšej úverovej zmluvy.

29. Na základe tohto súd prijal záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru, nakoľko neboli v konaní tvrdené a preukázané také skutkové tvrdenia, z ktorých možno uzavrieť, že právny predchodca žalobcu získal objektívny obraz o finančnej situácii žalovanej. Súd vzhľadom na túto skutočnosť, že výška úveru predstavovala sumu 545,- eur, pričom žalovaná zaplatila do vyhlásenia okamžitej splatnosti sumu 130,-eur, zaviazal žalovanú na zaplatenie rozdielu, a to sumy 415,- eur,

30. Súd ex offa skúmal aj to, či uplatnená pohľadávka nie je, hoci len čiastočne, premlčaná. Táto povinnosť mu vyplýva z § 54a Občianskeho zákonníka. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

31. Pri spotrebiteľských zmluvách je teda potrebné premlčanie posúdiť podľa Občianskeho zákonníka, konkrétne § 101 a 103 Občianskeho zákonníka.

32. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

33. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Iná situácia je však v prípade straty výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v ktorých premlčacia lehota začne plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. V tomto prípade začala premlčacia lehota plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre ktorú sa stal zročným celý dlh, t.j. dňom 20.04.2021 a plynula do 20.04.2024. Keďže žaloba bola podaná dňa 29.2.2024, teda pred uplynutím premlčacej doby, nárok bol uplatnený včas a pohľadávka nie je premlčaná ani čiastočne.

34. Žalobca úver zosplatnil dňa 19.7.2021 a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru realizoval listom zo dňa 22.7.2021, ktoré oznámenie mal zaslať žalovanej, avšak doručenie tohto oznámenia nepreukázal. Skutočnosť, kedy sa žalovaná dozvedela o zosplatnení úveru, má zásadný vplyv na rozhodnutie vo vzťahu k nároku žalobcu na príslušenstvo pohľadávky, konkrétne vo vzťahu k úrokom z omeškania. V danom prípade žaloba bola žalovanej doručená dňa 22.04.2024, teda žalovaná sa mohla preukázateľne dozvedieť o zosplatnení úveru najneskôr dorúčením podanej žaloby. Z uvedeného dôvodu súd priznal žalobcovi úrok zo omeškania 5%z požadovanej sumy odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanej t.j. od 23.04.2024 a v prevyšujúcej časti žalobu, zamietol.

O trovách konania súd rozhodol takto :

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Vzhľadom na to, že v danom prípade bol v konaní úspešnejší žalobca, úspech žalobcu predstavuje 77,94% proti úspechu žalovanej 22,06 %, čistý úspech žalobcu je 55,88%, súd mu priznal náhradu trov konania v tomto rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech rozhodnutie bolo vydané.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.